

HÖSTNUMMER • ÅRGÅNG 85 • NR 3
Berga i OKTOBER 2025

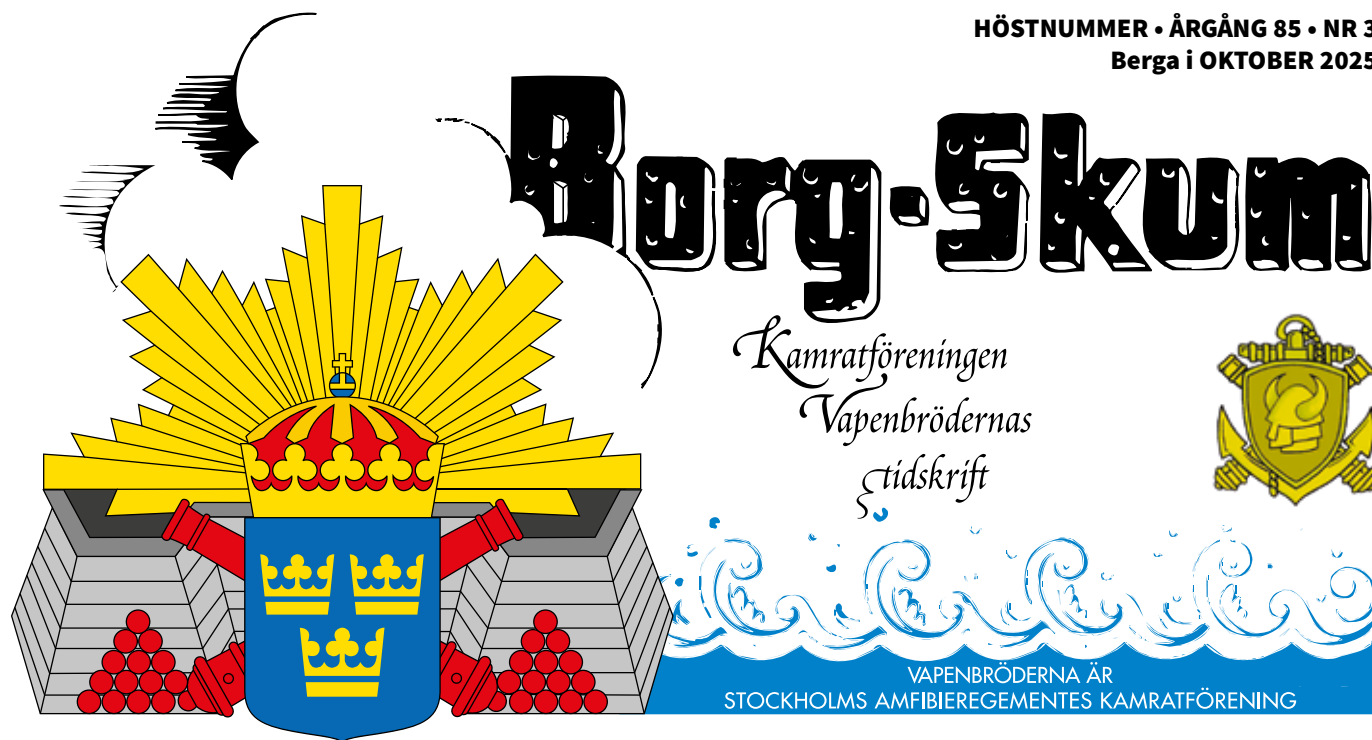

Foto: Anf 1 KOMM

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

AV: HANS GRANLUND

Systrar och bröder!

Sommaren går mot sitt slut och alldeles nyss genomfördes mellan de fem före detta Kustartilleri/amfibie-regementenas den årliga gemensamma kamratföreningsträffen. I år var det KA 2 kamratförenings tur att genomföra den i Karlskrona och självklart var Kungsholms Fort ett av målen för resan. Därmed har samtliga fem regementen genomfört minst varsin återträff. Under dessa träffar har många kända och okända ansikten passerat, historier återberättats och minnen befasts i allas medvetande. En viktig länk till vår gemensamma historia som än idag präglar oss som organisation och som är fundamentet till kår- och regementsandan. Nästa år är det dags för kamraterna på Gotland att stå för värdskapet igen.

I år är det också tjugofem år sedan Kustartilleriet lades ned och Amfibiekåren uppstod i dess ställe – en av många milstolpar i historien om försvaret av våra kuster och skärgårdar. Detta skedde som ett resultat av de förändringar som vi då stod inför. Rätt eller fel så stod vi alla inför det fasta och rörliga kustartilleriets avveckling inklusive våra fasta kontrollerbara mineringar och de tunga kustrobotarna med tillhörande lednings- och logistikförband. Kvar skulle enbart amfibiebataljonerna bli och för att avspegla detta faktum och gjuta mod i vapenslaget som var stadd i våldsam förändring togs beslutet om namnbytet. Det har tjänat oss väl. Idag är återigen två regementen aktiva, en ny marin underhållsorganisation håller på att växa fram och det diskuteras ytterligare utveckling. Kanske är det dags att återigen fundera över namnfrågan.

Redan idag så benämns Amfibiekåren och amfibiesoldater enligt försvarsmaktens anvisningar på engelska "Marine". Generellt i Natosfären är "amfibie" eller "amphibious" på engelska, ett smalare begrepp och en gängse benämningen som enbart omfattar de fartyg och de operationer som transporterar marinkårssoldater från hav till land – inte de faktiska förbanden som

sedan utför insatserna eller striderna i kustzonen. Dessa benämns allmänt som marinkårer eller kort och gott Marines. Det är kanske dags att fundera på att städa upp i nomenklaturen även på svenska?

Aktiviteten på regementet är som vanligt hög. Det är nu ett par år sedan regementet, eller Försvarsmakten för den delen, genomförde någon större internationell insats av den typen som var normerande under många år. Det har däremot inte betytt att de internationella uppdragen helt utgått. Istället har de ändrat karaktär. Regementet har under de senare åren inte bara varit en del i stödet till Ukraina men också deltagit i en serie internationella samövningar. Dessa övningar som länge var övningar av generiska förmågor och inter-operabilitets-utveckling för eventuella internationella insatser har på senare tid mer och mer kommit att handla om befästade av förmågor i terräng och situationer som har en plats i krigsplaneringen av det gemensamma försvaret.

Som ett led i utvecklingen har även i år övningen **ARCHIPELAGO ENDAEVOUR** genomförts tillsammans med **USMC**. Det är en övning som övar och prövar gränserna för nya förmågor och som också tjänar till att utveckla den amerikanska marinkårens förmåga att uppträda i Östersjöns unika terräng. Detta är ett viktigt arbete för att kunna utveckla förmågor för framtidens stridsfält.

Regementet fortsätter också att växa. Hittills i år har ca 400 värnpliktiga ryckt in och påbörjat sin grundutbildning. Det ska ses som ett starkt kvitto på kvaliteten som vi levererar och visar även att vi har förmåga att utbilda större volymer. Det ger oss också en stabil grund att fortsätta rekrytera anställda soldater och framtida befäl från. BZ till alla som jobbar med denna viktiga uppgift!

Vi bygger för framtiden.

PUBAFTON 17/11 MED FÖREDRAG OM AMF 1

Välkomna till *Kamratföreningen Vapenbrödernas Pubafton den 17 november* med föredrag av C Amf 1 om regementet och dess verksamhet. Vi träffas i FHS lokal Sverigesalen på Drottning Kristinas väg 37 i Stockholm **kl. 17:00 den 17 november.**

Föredraget genomförs **kl 17:15–18:00** inkl frågestund.

Inbjudan vänder sig till medlemmar i Vapenbröderna samt dem som har en anknytning till regementet och är tjänstgörande eller studerande vid FHS, tjänstgörande vid FMV, HKV eller annan myndighet som Yrkesofficer Annan Myndighet (YAM).

Anmälan om deltagande är obligatorisk och sänds **senast 10:e november** till

Irène Clement, irene.clement@fhs.se

I anmälan ska anges fullständigt personnummer. Kom ihåg att ta med legitimation.

Välkomna!

NYA MEDLEMMAR

**VI HÄLSAR DIG VÄLKOMMEN
I KAMRATKRETSEN**

Edward Hallenborg,
Marie Ridderwall, Jonas Hammarstedt

Avlidna medlemmar

Vi tackar för deras trohet och behåller
dem i vårt minne

Anders Östervall

ÅK MOT SYD, NORD, ÖST ELLER VÄST, VI KÖR TILL EN SKOLRESA ELLER FRÅN DIN FEST

Förutom att köra er dagligen i tjänsten så kör vi er gärna även privat efter era önskemål.

Boka din buss:
www.westinbuss.se
08-545 424 20

AMFIBIEKÅREN 25 ÅR HÖGTIDLIGHÅLLS DEN 26 OKTOBER PÅ VAXHOLMS KASTELL

VÄNFÖRENINGENS ÅRSBOK

AV: CARL VON GERBER

Kamratföreningen Vapenbröderna i samarbete med Vaxholm fästnings museum bjuder in till högtidlig-hållande av Amfibiekåren 25 år.

Högtidlighållandet sker på Vaxholms kastell den **26 oktober kl. 11:45–14:00** Kamratföreningen Vapenbrödernas medlemmar deltar i händelsen på Kastellet till en kostnad om 50 kr. I priset ingår entré till museet och kaffe med smörgås samt föredrag.

Är du ännu inte medlem så går det bra att ansöka om det under Medlemskap på vår hemsida www.vapenbroderna.se. Anhörig till medlem är också välkommen att ansöka som familjemedlem. Transporter betalas av enskild.

Program

11:45 Kamratföreningens ordförande hälsar välkomna

11:55–12:15 Föredrag av chefen för Vaxholms fästnings museum

12:15 Kaffe med smörgås och besök museet

Museet är öppet mellan 10:30 och 15:30

Det pågår ombyggnad i centrala Vaxholm så allt är inte sig likt och det kan vara svårt att finna parkering. Åk i första hand kollektivt – planera din resa med stöd av t ex www.vaxholmsbolaget.se

Exempel på båttider (kontrollera alltid någon dag före och på resdagen att det inte blivit någon ändring):

Båt, Mysingen, från Stockholm (Strömkajen) **kl 10:00** som passerar Vaxholm **kl 11:30** och ankommer Kastellet (Vaxholm) **kl 11:31**.

Båt från Vaxholm till Kastellet (Vaxholm) avgår **09:28, 10:20 och 11:30**. Restid 1 minut.

Båt från Kastellet (Vaxholm) avgår **14:12, 15:43 och 17:10**. Restid 7 minuter

Anmälan

Anmäl dig via vår hemsida www.vapenbroderna.se. **Anmälningsavgiften är 50 kr** och i priset ingår entré till museet, kaffe med smörgås samt föredrag.

Läs mer om Vaxholms fästnings museum: www.vaxholmsfastning.se

Vaxholms Fästnings Musei Vänner ger årligen ut en årsbok som avhandlar ett eller flera intressanta ämnen. Årets årsbok handlar om Oscar-Fredriksborgs fort. Ett kanske lite märkligt val med tanke på vad som finns skrivet om det. Men det visar sig bjuda på en hel del intressanta saker samt att formatet uppmuntrar till utflykt.

Nog kan man tycka att man vet mycket om Oscar-Fredriksborgs fort och i synnerhet om man har tjänstgjort på Rindö och är någorlunda historiskt intresserad. Lite förvånad blir man när årsboken visar sig handla om en någorlunda väl dokumenterad infrastruktur. Man frågar sig hur de ska lyckas, men det gör de. En trevlig blandning av text och bilder bjuder på en intressant beskrivning och perspektiv av ett fort som möter alla dem som är på väg in till huvudstaden via sjövägen och som vittnar om svunnen försvarsstrid. Idag fyller fortet inte någon större militär funktion, men det utgör ett viktigt historiskt avtryck. Visserligen är en del känt för den som studerat fortet men det finns delar som det inte skrivits om tidigare.

Det som bidrar till en givande årsbok är just sammanställningen i kombination med bilder och den lagom väl balanserad omfattningen. Häftet är inte större än att man får med sig den på sin utflykt och omfånget, allt som allt 53 sidor text och bilder om fortet och dess historia, är tillräckligt och lagom för att tillgodogöra sig huvuddragen kring fortets historia inför ett besök på plats.

Bildkavalkaden bidrar både med att peka ut nämnda objekt i de fall man tänker sig att nyttja boken till att lokalisera nämnda objekt på plats, men också jämförelser mellan hur det såg ut då och hur det ser ut idag.

Även om fortet legat i träda i många år så pågår det faktiskt renovering av vissa delar. Kraftverket som kördes sista gången 1959 har åter fått liv och idag 115 år senare körs båda motorerna och producerar likström.

Mer information om Vaxholms Fästnings Musei Vänner, årsboken och medlemskap hittar du på www.vaxholmsfastning.se/vanforening

Du vet väl om att medlemskap ger fritt inträde till museet och årsboken!?

EN HISTORISK TILLBAKABLICK 20 ÅR I TIDEN

Hösten 2005 markerade slutet på en epok för Amfibieregementet. Efter århundraden av närvaro i Vaxholm och på Oskar-Fredriksborg skulle förbandet lämna sin klassiska hemvist och etablera sig på Berga. Beslutet väckte starka känslor – en blandning av sorg, vemod och framtidstro.

I Borg-Skums nummer från det året går det att följa processen steg för steg, från de tidiga diskussionerna till de högtidliga ceremonierna som satte punkt för ett viktigt kapitel i svensk försvarshistoria. Vi har med hjälp av **AI** (artificiell intelligens) sammanställt det som skrevs i Borg-Skum under 2005. Även om **AI** gör ett märkligt bra jobb så smyger det in felaktigheter som behöver korrigeras. Vi har därför låtit texten korrigeras av *Leif "Ecka" Eriksson* som var en av dem som var involverad i flytten.

En tid av förändring och osäkerhet

Omlokaliseringen av Amfibieregementet påbörjades den 1 januari 2005 och avslutades den 30 juni 2006. Flytten innebar att verksamheten successivt flyttades från Vaxholm till Berga, där kasernområdet redan hade en lång marin historia. Här hade tidigare funnits *Örlogsskolorna*, *2. ytstridsflottillen*, *4. minkrigsavdelningen*, *1. ubåtsflottillen*, *Ostkustens marinbas*, *Svea helikopter-bataljon* och *polisflyget*. Dessa verksamheter skulle flyttas, omorganiseras eller avvecklas för att ge plats åt Amfibieregementet.

Berga blev därmed en naturlig plats för ett nytt kapitel i amfibieförbandens utveckling.

Våren 2005 befann sig regementet mitt i ett intensivt omstruktureringsarbete som ställde stora krav på både chefer och medarbetare. Det omfattade bland annat:

- Byggnad av en ny organisation med uppdaterade befattningsbeskrivningar.
- Planering av regementsområdets utformning, inklusive ombyggnad av kaserner, nya vapenvårdsrum och kasuner, utveckling av hamnen och pirar samt projektering av en ny matsal.
- Förberedelser för övertagandet av garnisonsansvaret för Berga, Muskö och Gotland, som Amf 1 fick genom Försvarsbeslut 04.
- Planering för avveckling av befintliga organisationer och personal på både Berga och Vaxholm, inklusive omhändertagande av berörd personal.
- Själva omgrupperingen av personal och materiel till Berga.

Parallellt med detta arbete pågick grundutbildning och förberedelser för nästa utbildningsomgång med 250 värnpliktiga. Dessutom planerades för internationella uppdrag, däribland uppsättandet av **IAS – Internationella amfibiestyrkan**.

I en av årets första ledare beskrev regementschefen hur bemanningsarbetet stod i centrum. Målet var att hålla en hög ambitionsnivå i utbildningen samtidigt som personal behövde omplaceras och nya arbetslag formas. Han betonade vikten av ansvar och säkerhet i en tid då mycket var ovisst, och påminde om att internationella åtaganden – som deltagandet i övningen **BALTOPS** tillsammans med USA – fortsatte mitt i omställningen.

Samtidigt fördes livliga diskussioner om själva flyttbeslutet. Många upplevde att tydliga svar saknades från Högkvarteret. Borg-Skum konstaterade att de politiska skälen bakom beslutet ofta förblev outtalade. Förbandets personal tvingades acceptera och genomföra beslutet, även om frustrationen och sorgen var påtaglig.

Personal – den viktigaste resursen

En av de största utmaningarna var personalhanteringen. Artiklarna från 2005 beskriver hur både militära och civila tjänstemän fick sina liv kraftigt påverkade.

Omkring 1067 anställda vid Berga och Muskö berördes av nya befattningar. För många innebar det svåra beslut om att flytta, byta roll eller lämna organisationen.

Fördelningen av tjänster skedde genom ett system som kallades *"fiskdammen"*, där personalen fick välja och rangordna de befattningar de var intresserade av. Först i slutet av sommaren stod det klart vilka som skulle få nya placeringar och vilka som riskerade att bli utan.

Oro för kompetensförluster präglade hela processen. För att klara framtida uppgifter var det avgörande att rätt människor hamnade på rätt plats. Personalchefen och hans medarbetare arbetade intensivt med bemanningen. Bilder från tidningen visar stora grupper samlade kring datorer och listor – en konkret bild av det omfattande arbete som krävdes för att bygga den nya organisationen.

Avskedet från Oskar-Fredriksborg

Den 3 oktober 2005 blev en historisk dag. Då hölls den sista ceremonin på Oskar-Fredriksborg – en plats som i generationer varit hem för kustartilleriet och senare amfibiekåren.

Uppslutningen var stor. Värnpliktiga, officerare, civila och många tidigare medarbetare samlades för att ta farväl. Dagen var högtidlig men fylld av sorg och vemod. Regementschefen betonade i sitt tal att förbandsandan lever vidare, även när uniformer byts ut och nya platser blir hemvist.

Fanvakten spelade en central roll när flaggor halades och överlämnades – symboler för det som varit och det som skulle bli. Ceremonin innehöll musik, salutskott och en sista marsch över kaserngården. Många vittnade om starka känslor när fanorna från Amf 1, KA 3 och Amfibistridsskolan fördes fram för sista gången på O-F.

Borg-Skums redaktion beskrev dagen som *"en dag av återseendets glädje i vemodets skugga"*.

Samma dag markerades även övergången till Berga. Fanan droppades för sista gången i Vaxholm under närvaro av överbefälhavaren, samtidigt som flaggan hissades för Amf 1 på Berga – en symbolisk handling som tydligt visade att en epok var slut och en ny just hade börjat.

Symbolisk resa till Berga

Efter avskedsceremonin gick förbandet ombord på båtar för en symbolisk sjömarsch mot Berga. Gäster fick följa med på Vaxholmsbåtar och välkomnades av musik och honnörer vid ankomsten.

På plats hölls en högtidlig överlämning där *överste Lars-Olof Corneliusson* formellt lämnade över befälet

till sin efterträdare, *överste Jonas Olsson*. Fanor restes på nytt, denna gång på Berga, som nu skulle bli centrum för amfibieverksamheten.

Tidningen beskriver stämningen som högtidlig men samtidigt fylld av nyfikenhet. Gamla traditioner skulle föras vidare – men nu i nya lokaler och med nya förutsättningar.

Etableringen i Berga

Under hösten fortsatte arbetet med att etablera den nya organisationen. Artiklar från senare under 2005 visar hur regementsstaben, bataljonsledningar och kompanier successivt flyttade in i sina nya lokaler. Byggnader som *Breidablick*, *Munin* och *Oden* blev nya hem för personal och verksamhet.

Det var en tid av både praktiska utmaningar och stolthet. Ett rörligt förband hade bokstavligen förflyttat sig – med personal, traditioner och förbandsanda intakta. Trots ansträngda resurser och bemanningsproblem präglades arbetet av en stark vilja att få allt på plats.

Flytten var inte bara ett praktiskt steg, utan också en symbolisk nystart. I samband med omlokaliseringen antogs det officiella namnet **Första amfibieregementet (Amf 1)**, som senare kortades till Amfibieregementet. Namnet användes fram till 2021, då regementet fick sitt nuvarande namn **Stockholms amfibieregemente**, efter att **Älvsborgs amfibieregemente** återuppstått på västkusten.

En epok går i graven

För många av de äldre vapenbröderna var flytten ett känslösamt avsked från en plats som varit central i deras militära liv. Redaktionen skrev i årets sista nummer:

"Flytten till Berga måste ses som en historisk händelse – det är ändå en nära 500-årig försvarshistoria som går i graven."

Det som började som kustartilleri hade nu transformerats till en modern amfibiekår med nya uppgifter och en ny hemvist.

Minnet av Vaxholm lever vidare

För att hedra detta arv restes 2006 en minnessten på Rindö. Den påminner om de förband som under sekler haft sin hemvist där och är ett viktigt historiskt minnesmärke.

Vissa traditioner levde vidare även efter flytten. Soldaterinran fortsatte en tid att hållas vid kastellet i Vaxholm, och Utbildningsbataljonen marscherade genom Vaxholm och Rindö under Övning Amfibie – ett sätt att bevara en symbolisk länk till det gamla regementet.

RESERAPPORT FRÅN KARLSKRONA

AV: ÖRJAN MÖLLER, CARL VON GERBER

Årets kamratföreningsträff genomfördes 29–31 augusti i Karlskrona, där KA 2:s kamratförening stod som arrangör. Förväntningarna var förstås höga, då Karlskrona har mycket att erbjuda – både vad gäller trevligt umgänge och kultur. Det sistnämnda finns ju både militärt och civilt och det skulle visa sig att träffen präglades av just den blandningen av civilt och militärt i en trevlig kombination.

Vapenbröderna, inklusive några kamrater från de andra föreningarna som erbjudits snålskjuts, samlades enligt rutin vid Östra station i ett lätt duggregn, för att därefter under *Lars-Inge Petterssons* säkra hand styras mot staden som 1680 grundades av Karl XI som huvudbas för flottan^{*}. Karlskrona är en stad som många av kamraterna antingen utbildats eller tjänstgjort i, så det blev en helg i minnenas allé. Vägen till Karlskrona gick utmed ostkusten och anekdoter om resor på denna klassiska sträcka avlöste varandra. Det kan konstateras att det hände, och pratades, mycket på denna väg och en del av historierna mår nog bäst av att stanna där. Dessvärre kunde det konstateras att Tjusts motell i Gamleby är stängt, så det fick bli lunch i Ringarum.

Då vi blivit förlagda på *Kungsholms Fort* åkte vi till Finskan dit vi anlände sen eftermiddag, för att där omgruppera till färjan som tar oss den korta turen över till fortet. När vi klev iland på fortet blev vi ordentligt mottagna och det blev en del kära återseenden som väckte roliga minnen till liv.

Mottagningskommittéen checkade av oss och fördelade oss till våra förläggningar. Efter snabb inkvartering genomfördes genomgång inför "Kamratträff" med KA 2 kamratförenings ordförande *Peter Glimvall* och fortchefen *Thomas Jahnsson*. De hälsade alla välkomna och gav en fantastisk introduktion till fortets historia med film och frågestund. Det kan nämnas att denna unika anläggning renoverats under fortchefens ledning med över 200 utförda åtgärds punkter och mer ligger i "backloggen" för att återställa den forna glansen. Idag utbildas och bor soldater och sjömän där, så ordningen är i någon mening återställd.

Efter den obligatoriska informationen var det gemensam middag i matsalen och efter den samlades vi i Norra befälsmässen för kaffe och avec. Även om vi hade mycket att prata om fick det inte bli för sent. Det var ju en dag imorgon också och det hade varit en lång resa.

Lördag: Vilken dag det skulle bli! Inledningen i form av frukosten bjöd väl inte på någon större överraskning, utan den är som förväntat på klassiskt militärt manér: filmjolk, mjuka cornflakes, vitt bröd, ost och skinka samt till det kaffe.

Stärkta av frukosten var det dags att ställa in sig i ledet och följa programmet som bestod av tre huvudlinjer: Marinmuseet, Brändaholm och guidad tur i Karlskrona. Först åkte vi färja från fortet till Karlskrona, för att där delas in i två grupper som fick lika aktiviteter men i olika ordning. För den ena gruppen var det inledningsvis besök på Marinmuseet, vilket på många sätt beskriver Marinens historia. Huvudnumret är alla gånger utställningen om ubåtsvapnet, men även modellernas betydelse illustreras på ett fint sätt. Museet är väl värt ett besök.

Efter besöket på Marinmuseet bar det av till *Brändaholm* och koloniområdet. Nästan allt som finns i Karlskrona präglas av den örlogsstad det är. Örlogsmannen och varvsarbetaren hade förstås fritid, även om den inte var lika generös som idag. Man behövde komma bort från smutsen och vardagslivet i de centrala stadsdelarna. Idéer om kolonilotter kom från Europa och sågs som en god idé för att bl.a stärka hälsan. Det var dock inte alla förunnat, varken då eller nu. Idag är *Brändaholm* en unik plats som blivit illustrerad på olika sätt, bl.a på vykort i Thailand, p g a den pittoreska miljön.

Lunchen, som bestod av ärtsoppa och pannkakor (*utan punsch!*), serverades av Brändaholms hembygdsförening i deras vackert placerade hembygdsgård. Efter lunch var det guidad tur genom koloniområdet. Ett sådant här område är fullt av anekdoter och inte minst vackra trädgårdar som sköts minutiöst, något annat finns inte att vänta. Ett område som det här kräver både engagemang och intresse samt inte helt oväntat en del pengar och tålmodig väntan om man vill bli en del av gemenskapen.

Dagens sista kultur- och bildningsaktivitet bestod av rundresa genom Karlskrona där vi fick ta del av en liten bit av den rikedom av kultur som staden kan stoltsera med. Förutom att vi blev informerade om stadens viktigare objekt (exempelvis varvet), och deras bakgrund och betydelse hann vi även med ett besök i Tyska kyrkan och järnvägstunneln. I tunneln fanns det tidigare en stabsplats grupperad, men denna är som

det mesta nuförtiden igenbommad. Tyvärr kan man väl säga, då den hade kommit väl till pass idag. Men vem vet – om intresset och behovet är tillräckligt stort så kanske det kan bli något vettigt av lokalerna igen.

Före middagen erbjöds lite olika aktiviteter på egen hand såsom kontemplation, rundvandring på fortet eller att lyssna på ett föredrag av två vapenbröder om stödet till Ukraina genom föreningen Norrtäljehjälpen. Mer om det på en annan plats i tidningen.

Därefter genomfördes traditionsenligt högtidlig kamratmiddag med tal av ordföranden för KA 2 kamratförening, stf C 1. marina basbataljonen (hedersgäst) och sedan ordföranden för KA 3 kamratförening *Rutger Bandholtz* som tackade för middagen och bjöd in till 2026 kamratträff på Gotland/Fårö sista helgen i augusti.

Efter middagen bar det av mot massen för att dryfta livet, erfarenheter och några halvsanningar som är så viktiga för att föra vår historia vidare och bevara traditioner.

Söndagen bestod av morgonpromenad för dem som inte riktigt hade ro i kroppen, återställning och avtransport. Som logementschef fick *Ö Möller* glädjen att styra upp sina äldre befäl – bl.a. *kn Jan Ridderwall* – som moppade golvet väl, vilket ledde till "Utan anmärkning" vid visitationen. Därefter åter *Finskan* och *Lars-Inges* buss mot Hufvudstaden med ett viktigt stopp i Ringarum för mat och potatis. Vi ankom Östra station sen söndagseftermiddag; lite lätt trötta men väl så glada och nöjda. Vi kunde också konstatera att vi fått lite nytt till livs om Karlskrona som få av oss kände till. Vi vill framföra ett stort tack till KA 2 kamratförening för en väl genomförd kamratträff. Nästa år, 2026, ses vi på Gotland.

**) Blekinge blev svenskt 1658 efter freden i Roskilde. Sverige var då en stormakt och områdena Estland, delar av Lettland, Finland och delar av norra Tyskland var svenska. För att kontrollera sina nyvunna områden använde man sig framförallt av flottan så 1680 grundade Karl XI Karlskrona som huvudbas. Fästningar byggdes för att skydda flottbasen och broar byggdes för att förena Trossö med fastlandet. Fler och fler människor flyttade till Karlskrona och samhället utvecklades. Staden blev Sveriges tredje största.*

STÖD TILL UKRAINA

AV: MATS GEIJER OCH EVA GEIJER LILLIEHÖÖK

Under kamratmötet på Kungsholms Fort höll medlemmarna *Mats Geijer* och *Eva Geijer Lilliehöök* föredrag om den ideella föreningen Norrtäljehjälpen och dess verksamhet till stöd för Ukraina.

Föreningen har sedan kriget började levererat cirka 110 bilar och släp fullpackade med efterfrågad materiel. Cirka 150 ton har det blivit hitintills. Alla bilar och släp skänks till ukrainska armén (och i några fall till ukrainska marinkåren och dess 35. brigad).

Det vi har kört innefattar bland annat ryggsäckar, sov-säckar, motorsågar, tält, torrmat, medicinsk utrustning, "power banks", elverk, svetsutrustning, bildäck, maskerings- och fisknät, underkläder, kängor, stövlar, djurmat med mera. Bilarna vi skänker är av typen äldre fyrhjulsdrivna pick-ups (Nissan KingCab och liknande). Som släp brukar vi försöka använda hästsläp eftersom de ofta har hög maxlast.

Alla förare (ett femtontal totalt) arbetar helt ideellt och betalar hela resan själva (färja Nynäshamn–Gdansk, bränsle, övernattnings, mat, eventuella reparationer m m).

Eva och *Mats* har kört fem gånger (man är alltid ensam i bilen) och har siktet inställt på en sjätte konvoj i slutet av oktober.

Om någon vill stödja vår verksamhet (vi behöver pengar främst för att köpa fordon, släp och power banks) så har vi **swish 123 017 69 09** och **bankgiro 486-7925**.

Om det finns frågor finns vi på **mats@geijers.se**

CHEFEN AMF 1 HAR ORDET

AV: DAVID SAFLIND

Vapenbröder!

Jag hoppas att ni alla har haft en skön sommar med mycket bad och långa sköna sommarkvällar. På regementet har sommarverksamheten bland annat inneburit *högvakt, stöd till Ukraina, logistikförsörjning av marina enheter och inryck av ca 400 värnpliktiga*. De värnpliktiga utbildas vid regementets Utbildningsbataljon till krigsförbanden på regementet och 4. sjöstridsflottiljen. Under veckan som gått har jag passat på att göra besök i terrängen hos de värnpliktiga och det är häftigt att se hur snabbt de ställt om från sina civila liv till en vardag i Försvarsmakten. På kort tid har de hunnit skapa en tillhörighet och gemenskap som hjälper dem genom värnpliktens mentala och fysiska utmaningar. Även om vi precis genomfört ett inryck så förbereds nästa, då vi från och med 2026 påbörjar dubbla inryck inom flottan genom att ta emot ca 100 värnpliktiga i januari 2026. De värnpliktiga är ryggraden i vår tillväxt och förutsättningen för en ökad operativ effekt.

Så här i slutet på september kan vi även se tillbaka på en väl genomförd och lyckad **Archipelago Endeavour 2025**. Den årligt återkommande övningen mellan amerikanska marinkåren och Stockholms amfibieregemente innebar i år att 2. amfibiebataljonen och 2. marina basbataljonen övade med sina motsvarigheter i Stockholms norra skärgård. Målsättning med övningen är att öka vår gemensamma förmåga att leda, planera och genomföra operationer i en av världens mest komplexa miljöer. I fokus står interoperabilitet för att säkerställa att våra system, metoder och förband ska fungera effektivt tillsammans i fred, kris och krig. Vi stödjer samtidigt varandra i förbandsutvecklingen genom prov och försök, till exempel testas nya autonoma farkoster i olika miljöer och nya system av system provas.

Ha en riktigt färgglad och skön höst!

Foto: Försvarsmakten/Amf 1

Foton: Försvarsmakten/Amf 1

Foton: Försvarsmakten/Amf 1

SVENSK-AMERIKANSKT SAMARBETE I SKÄRGÅRDENS DIMMA

AV: JONAS RYDIN

Dimman ligger tät över hamnen på Berga när måndagsmorgonen gryr. På kajen råder full aktivitet. Lastpallar med materiel rullas ombord, motorer varvas upp och order ropas ut. Förbandet gör sig redo för transport ut till skärgårdens yttre förläggningar. Men denna gång är bilden annorlunda än vanligt – bland amfibiesoldaterna finns också uniformerade kollegor från **United States Marine Corps**.

Sedan 2018 har övningen **Archipelago Endeavor** samlat svenska amfibieförband och amerikanska marinkåren. Endast pandemiåret satte ett kort avbrott. I år är det **204. amfibieskyttekompaniet**, en del av **2. amfibiebataljonen**, som leder den dagliga verksamheten under övningen. Kompaniet består av både kontinuerligt och tidvis tjänstgörande personal, under ledning av kapten Robin Leijding.

Från utbyten i utbildning och träning till strid

Övningen delades in i tre tydliga faser.

- **CET/FIT 1 Berga:** här byggdes relationerna mellan förbanden upp. Deltagarna fick inblick i varandras system, från samband och vapentechnik till stridstekniker. Diskussionerna var öppna och präglades av ömsesidigt intresse. Ett exempel är USMC första introduktion till stridsbåten och glädjen efter att de fått genomföra sina första landstigningar, förberett och våldsamt.

Foto: Försvarsmakten/Amf 1

- **CET/FIT 2 Korsö:** här sattes samövningen på prov. Svenskar och amerikaner testade allt från UAV:er för spaning till USV:er för transport av ammunition och sårade. Marinkårens enheter integrerades i de svenska plutonerna för att praktiskt pröva samordning av sensorer, samband och logistik.
- **TACEX Söderarm:** hela förbandet ställdes inför uppgiften att slå en motståndare i ny terräng. Trots högt tempo och många rörliga delar löstes uppgiften framgångsrikt och erfarenheterna gav tydliga svar på hur vi bäst utvecklar vår gemensamma förmåga.

Djupare förståelse – från sjukvård till EW

Samarbetet sträckte sig långt bortom att vi integrerar vår stridsteknik. Våra sjukvårdare och USMC:s motsvarigheter delade kunskaper om allt från packning av sjukvårdsväskor till prioritering vid masskadeutfall. Inom **Electronic Warfare** fick deltagarna en bred inblick i hur radiosignaler kan identifieras, analyseras och störas – ett område som snabbt utvecklas i takt med kriget i Ukraina. Även motmedel mot drönarhot diskuterades och testades.

Marinkårens **Force Recon** förevisade sina vapen och sensorer, där skillnaden i materiel tydligt framkom jämfört med ordinarie enheter. Förbanden fick även möjlighet att själva pröva systemen i fält.

Betydelsen av allierat samarbete

Årets **Archipelago Endeavour** har haft fokus på **framtidens amfibieskyttestrid** och på integrering av ny teknik. Men lika viktigt har varit den mänskliga faktorn – att skapa förståelse, förtroende och relationer mellan svenska och amerikanska soldater. Svenska amfibieförband har visat att vi, trots liten numerär, bidrar med hög kompetens och professionalism. Genom att öva sida vid sida med en allierad stärker vi inte bara vår gemensamma stridsförmåga, vi får också möjlighet att ifrågasätta våra egna metoder och utvecklas i takt med motståndarens nya tillvägagångssätt. En bieffekt och kanske det viktigaste egentligen: **bandet mellan människor**. Efter årets övning lämnar vi skärgården med fler erfarenheter – men också med många nya bröder och systrar inom **United States Marine Corps**.

ALLT FÖR KRIGSFÖRBANDEN

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Foto: Maja Hansson/Försvarmakten

Petter Blandford har nyligen tillträtt som chef för Utbildningsbataljonen vid Stockholms amfibieregemente. Med en karriär som spänner från instruktörstjänst och truppbefälsroller till arbete på högre stab ska han nu leda den organisation som formar nästa generation soldater och officerare – och därmed lägger grunden för Försvarmaktens tillväxt.

När Petter Blandford började sin militära bana som värnpliktig stridsbåtschef vid Vaxholms amfibieregemente 2004 var det med fokus på att leda en liten besättning om tre soldater. Två decennier senare har han tagit klivet till att leda hela Utbildningsbataljonen – en del av organisationen med avgörande betydelse för både Stockholms amfibieregemente och marinen som helhet.

Hans karriär har utvecklats steg för steg, med tydliga skiften mellan instruktörsrollen, chefsbefattningar på plutons- och kompaninivå, samt senare tjänstgöring på högre stab. Under hösten 2016 tjänstgjorde Petter som en del av Mali 04 i rollen som stabsofficer vid S2.

– Om jag får reflektera över den karriär som fört mig till den befattning där jag står just nu så anser jag att den på

ett bra sätt både format och förberett mig för de uppgifter jag förväntas lösa och det ansvar jag förväntas ta, säger han.

Blandford beskriver hur kombinationen av att ha varit verksam i krigsförbanden och senare arbetat i större sammanhang, på marinstabsnivå, format hans syn på ledarskap.

– Kombinationen av ledarskapet och den verksamhetsnära förståelsen som kompanichef, tillsammans med förmågan att sätta Utbildningsbataljonen i en större kontext från min tid som stabsofficer vid marinstaben, har haft stor betydelse för att forma mitt nuvarande chefskap.

Samtidigt återkommer han till betydelsen av de roller som också varit mest givande på ett personligt plan.

– Tiden som instruktör vid stridsbåtskompaniet och som plutonchef för en amfibieskyttepluton är särskilt minnesvärda då dessa roller skapade en stark intern motivation och stort personligt engagemanget för professionen.

Rollen som bataljonschef beskriver han som ett naturligt nästa steg.

– Att acceptera befattningen som chef för Utbildningsbataljonen var ett självklart val. Jag har alltid trivts bäst

i ledande befattningar och rollen som bataljonchef har varit ett långsiktigt mål under min karriär.

Tillväxt, kvalitet och tillit

Utbildningsbataljonens uppdrag är centralt för hela Försvarmakten: att förse de marina krigsförbanden med utbildad personal. Det är ett arbete som ytterst påverkar Försvarmaktens tillgänglighet här och nu, men också den långsiktiga förmågeutvecklingen.

När försvarsorganisationen växer snabbt ställs höga krav på både tempo och kvalitet – en balans som *Blandford* beskriver som en ständig utmaning.

– Min primära uppgift är att möjliggöra Försvarmaktens tillväxt genom att säkerställa att de marina krigsförbanden erhåller utbildad personal som möjliggör både tillgänglighet och förmågeutveckling, säger han och fortsätter:

– Utbildningsbataljonen ska inte hämma den tillväxt jag är satt att möjliggöra, samtidigt som jag är satt att säkerställa en högkvalitativ utbildning för våra rekryter. Denna ekvation innefattar även att ge unga befäl en optimal start på deras karriär.

För att nå dit lutar han sig mot en tydlig ledarskapsfilosofi. Han vill bygga en kultur där ansvar fördelas utåt i organisationen och där medarbetarna vågar ta initiativ – samtidigt som misstag hanteras på ett sätt som leder till lärande och utveckling.

– Mitt ledarskap vilar på en grundläggande filosofi om tillitsbaserat ledarskap. Jag strävar efter att skapa en miljö där varje individs kompetens och initiativ tas till vara och där ansvar och beslutsfattande delegeras till lägre nivåer, säger han och tillägger:

– För att våra framtida chefer ska växa måste det finnas en kultur som tillåter misstag, men med mentorer som säkerställer att individen och organisationen lär sig av misstagen, samt säkerställer att misstagen inte leder till tillbud eller olycka.

Ett annat utvecklingstema som *Blandford* lyfter fram är vikten av en krävande och realistisk utbildning som förbereder de värnpliktiga för de situationer de kan ställas inför i sina framtida roller.

– Utbildningens krävande karaktär uppnås genom en successiv höjning av krav och införande av realistiska friktioner, vilka testar individerna i deras blivande befattningar och enhetens förmåga att lösa uppgift tillsammans. Utbildningsbataljonen ska utbilda fältvana och fältstarka soldater och sjömän där vår operationsmiljö inte blir ett hinder utan vår styrka.

Han ser också den maringemensamma grundutbildningen som ett sätt att bygga både kompetens och samhörighet för framtiden.

– Den maringemensamma grundutbildningen, med dess integrerade ledningslag på alla nivåer, lägger en solid grund för framtida samarbete och interoperabilitet.

Mot framtidens krav

För *Petter Blandford* handlar uppdraget inte enbart om struktur och måluppfyllnad, utan minst lika mycket om kultur. Förbandsandan ska bygga på stolthet över att utbilda några av Försvarmaktens bästa soldater och sjömän!

– Förbandsandan inom bataljonen bygger primärt på den gemensamma stoltheten över att utbilda Försvarmaktens bästa soldater och sjömän. Vår verksamhet genomsyras av Överbefälhavarens ledord: **”allt för krigsförbanden”**.

Framtiden ställer också nya krav, både på organisationen och på utbildningen. De marina krigsförband som Utbildningsbataljonen arbetar mot står inför stora förändringar – antingen genom förmågeutveckling eller genom att helt nya förband etableras.

– De krigsförband som jag utbildar mot genomför eller kommer inom kort påbörja ett större förändringsarbete; antingen genom förmågeutveckling (amfbat2030) eller etablering som nytt krigsförband (2.mbasbat). Utbildningsbataljonen ska stödja denna utveckling, säger han och fortsätter:

– Grundutbildningen skapar basplattan från vilken utvecklingen kan ta avstamp.

I det uppdraget ingår också att väcka en vilja hos de värnpliktiga att stanna kvar i Försvarmakten efter sin utbildning.

– Det är ett betydande ansvar att uppnå målet där samtliga värnpliktiga avslutar sin utbildning, möter krigsförbandens krav och kan krigsplaceras, samt, utöver tidigare också motiveras att söka anställning eller påbörja en karriär som yrkes- eller reservofficer.

För *Blandford* är det därför viktigt att Utbildningsbataljonen inte bara levererar välutbildad personal här och nu, utan även inspirerar människor att vilja fortsätta växa inom marinen och Försvarmakten. Det är i det långsiktiga perspektivet som grundutbildningen får sin fulla betydelse – och där nästa generation amfibiesoldater verkligen formas.

EN FÄNRIKS BETRAKTELSE

AV: KARL LINDSTRÖM

Ett internskämt som snabbt uppstod bland mig och mina kamrater under tiden som kadetter var hur nästan varje ny militär lärare eller föreläsare inledde eller avslutade sina självpresentationer med att kommentera den tid som vi blev officerare i. Ofta lät det något i stil med *"Jag är så avundsjuk på er som får bli officerare nu när det satsas på Försvarmakten, på min tid var det bara nedläggningar"*. Utan att ha varit officer i tider av nedskärningar så ser även jag ljus på min framtid som officer i tider av upprustning.

I sommar ryckte omkring 400 värnpliktiga in på Amf 1. Utöver den stora mängden individer så utbildas det mot väldigt många olika befattningar. Marinen har gett regementet förtroendet att från och med nästa år utbilda mot sex olika krigsförband. Utöver det så stödjer regementet utbildningsbataljonen i Karlskrona med personal, samt tar över utbildningen för cirka 400 värnpliktiga från Göteborg under delar av hösten när Amf 4 genomför KFÖ. Jag, liksom den överväldigande majoriteten av årets nyexaminerade officerare som kommit till Amf 1 efter examen, påbörjar våra karriärer på utbildningsbataljonen. Att få komma in och inleda min karriär som officer på en plats där jag får möjligheten att bidra till och påverka en sån stor del av Marinens framtid känns både viktigt och hedrande.

Att utbilda värnpliktiga är roligt, från ett utbildningspass till ett annat ser man ofta en stor utveckling. Utbildningen håller ett högt tempo och utvecklingskurvan är brant för de värnpliktiga, men det är också utvecklande för oss befäl och instruktörer att över tid få öva på att leda, truppera och utbilda. Detta gör att våra egna utvecklingskurvor kan vara minst lika branta.

Jag själv tycker att en stor del i min egen personliga utveckling kommer ifrån omställningen i att gå från att vara den som utbildas till att vara den som utbildar. När jag var kadett fick jag ofta höra *"ta ansvar för ditt eget lärande"* vilket då var min huvudsakliga uppgift, det ansvaret har jag fortfarande med mig i vardagen. Men – idag upplever jag att mitt fokus ligger mer på att ta ansvar för någon annans lärande, vilket är en större omställning än vad jag hade tänkt mig att det skulle vara.

Utbildningsbataljonen är en bataljon där det händer mycket olika saker hela tiden, fokus ligger förstås

framförallt på utbildningen av värnpliktiga men det handlar också om att ta hand om personal, samordna med andra enheter på och utanför förbandet samt övriga vardagsfriktioner. Som tur är så är vi många som arbetar på bataljonen. Många är nya och oerfarna, andra har lång erfarenhet av både värnpliktsutbildning, och officersyrket i stort. Därför är det viktigt för mig att vi jobbar och fortsätter jobba i lag, där vi stöttar upp varandra med tankar och erfarenheter. På så sätt kan vi tillsammans verka för att uppnå bästa resultat, med både kunskapsöverspridning, vidareutveckling av egen personal och värnpliktsutbildningen i stort.

Jag upplever att kombinationen av variationen i arbetsuppgifter och stödet från mina kollegor gör utbildningsbataljonen till en plats där jag kan testa på flera olika saker och lära mig mycket på. Att få börja min karriär som officer just här känns därför som en otrolig förmån. Oavsett arbetsuppgift så lär jag mig alltid något eller förbättrar en förmåga som jag redan besitter.

Även om verkligheten har visat sig överensstämma med den positiva bilden som äldre officerare förmedlat till mig och mina kamrater, så vill jag ändå hävda att bilden har varit något onyanserad. Självklart finns det flera frågor och utmaningar som bataljonen och vi som arbetar på den ställs inför.

Hur hanterar vi bristen på befäl med kompetenser och behörigheter för att utbilda den stora mängden värnpliktiga mot så många olika befattningar?

Hur behöver vi anpassa utbildningen och arbetsbelastningen för egna befäl när vi tillförs 400 värnpliktiga från Göteborg?

Hur hanterar vi ansvaret som vi fått från marinen, att utbilda mot så många krigsförband när världsläget ser ut som det gör?

Stora frågor som inte har några självklara eller enkla svar men som måste hanteras. Samtidigt är det ju detta som gör det så roligt och givande med att vara på utbildningsbataljonen vi ställs inför en svår uppgift som vi löser tillsammans på ett sätt som bidrar till både vår egen personliga och marinens totala utveckling.

AMF 1 STÖDJER NATO FRÅN KIELBUKTEN TILL BORNHOLM UNDER NOCO-25

AV: JOHAN RESARE

En torsdag i slutet av augusti lämnade **HMS Trossö** Berga för att under två veckor delta som 2. marina basbataljonens bidrag till Nato-övningen **Northern Coasts 2025 (NOCO)**. Detta är en årlig multinationell övning med en stor mängd deltagande länder och med ett övningsområde som sträckte sig från Kiel hela vägen till Baltikum. I år var Tyskland värd för övningen.

Övningen inleddes i Kiel på lördagen, där de praktiska delarna och momenten som skulle äga rum under övningen presenterades. I rummen trängdes alltifrån amiraler till fänrikar och allt från logistik till vapen-säkerhet behandlades. Övningsscenarioet baserades på en aktivering av Natos artikel 4 och syftet med övningen var att identifiera styrkor och svagheter samt att utveckla interoperabiliteten bland alliansens medlemmar.

Tidigt på måndag morgon kastade övningens samtliga fartyg loss från Kiel för att inleda den faktiska övningsfasen ute till sjöss. **HMS Trossö** och de övriga fartygen som ingick i samma **Task Group** förtöjde inledningsvis vid ett större tyskt minförråd, där genomgång av tysk minutläggningsdoktrin genomfördes. Det skedde även en praktisk förevisning av det tyska förfarande för minlastning. En **Task Group** är en sammansatt enhet av flertalet olika fartygs plattformar, där **Trossös Task Group** huvudsakligen bestod av minjaktsfartyg och minutläggare från Sverige, Tyskland och de baltiska staterna. Denna **Task Group** leddes av en internationell stab som i vardagen utgör ledning för Natos stående baltiska marina insatsstyrka **BALTRON**.

Övningen gick från start i rasande fart. **Trossö** genomförde skarpskjutningar, bedrev eskortverksamhet, formationsövningar och övade luftförsvar. När dessa moment tillfälligt upphörde under övningens gång försörjde **Trossö**, tillsammans med det tyska fartyget FGS Donau, enheterna i samma **Task Group** med främst drivmedel och svartvattenhantering. Denna form av logistikförsörjning kallas för **RAS, Replenishment At Sea**, och sker antingen genom att ett fartyg förtöjer på sidan om det försörjande fartyget och kopplar upp sig, eller genom att bunkerslangen läggs ut i vattnet så att mottagande fartyg kan koppla upp sig under gång på med hjälp av avståndsboj och signaler mellan fartygen. Genom att bidra med denna logistikförsörjningsförmåga kan Amf 1 genom

2. marina basbataljonen ge stöd inte bara i hemmavatten utan även framskjutet på andra sidan Östersjön.

Under övningen syntes tydlig progression vad det gäller kompetens och prestation, både internt men även externt sett till samarbetet mellan deltagande enheter. Särskilt uppskattat var den stora tillgången på målresurser i form av målflyg som blir tillgänglig under större Nato-övningar. Den stora involveringen av målflyg medförde att stridslednings- och när försvarsorganisationen sattes på prov och kunde utvecklas ytterligare ombord på **HMS Trossö**.

En stor lärdom **Trossö** drar från övningen är vikten av ovan nämnt samarbete och att varje tillfälle som erbjuds för att öka interoperabiliteten utnyttjas, särskilt i och med Sveriges Nato-inträde. Att liknande fartygstyper känner till varandras styrkor, svagheter och förutsättningar lägger grunden för en smidigare och mer effektiv verksamhet i händelse av ett skarpt läge. Efter genomförandet av **NOCO** kan det konstateras att möjligheter som dessa är av allra största vikt. Detta för att just få grepp om de allierades förutsättningar samt arbetsmetodik och således skapa en grund för ett effektivare lösande av kommande ställda uppgifter.

Foto: Försvarsmakten/Amf 1

INTERVJU MED STF C MARINEN

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Foto: Försvarsmakten/Amf 1

När *Fredrik Herlitz* i juni 2024 tillträdde som *ställföreträdande marinchef* var det efter mer än tre decennier inom marinen. Resan började på KA 1 i Vaxholm, där han genomförde sin värnplikt vid 4. amfibiebataljonen 1993/94. Tiden där formade hans syn på ledarskap och ansvar, med ett starkt fokus på ordning, reda och disciplin – värderingar som fortsatt präglar hans arbete.

Efter examen vid Marinens officershögskola i december 1996 följde tjänstgöring på KA 1, främst inom ledning vid *amfibiebataljonens S/G-kompani* och *amfibiebrigadens ledningskompani*. Under dessa år var han även *pluton- och kompanichef* – erfarenheter som gav en djup förståelse för hur olika nivåer av ledarskap hänger samman och hur staber och betjäningsförband kan stödja chefens beslutsprocesser.

2008 deltog *Fredrik* i den internationella amfibiestyrkan i Tchad som *ställföreträdande kompanichef*. Insatsen gav praktisk erfarenhet av att etablera och leda ett förband under krävande förhållanden, där logistik och uthållighet ständigt sattes på prov.

Åren därefter arbetade han med *utvecklingen av amfibiesystemet*, bland annat med den amfibiestudie som idag utgör grunden för marinens pågående satsningar. Efter en period som *chef för Funktionsenheten för amfibie (FunKE)* vid Sjöstridsskolan tillträdde han den 8 maj 2015 som *chef för 2. amfibiebataljonen*. Under hans tid vid bataljonen vidareutvecklades förbandet

och deltog 2017 i försvarsmaktsövningen **AURORA 17** – ett kvitto på att arbetet gett resultat.

Efter tre år som *bataljonschef* följde tre år vid *Marinstaben*, där *Fredrik* arbetade med krigsplanläggning, planering tillsammans med Finland och Nato samt beredskapskontroller under en period då förberedelserna inför Sveriges Natoanslutning intensifierades.

Den 1 oktober 2021 tillträdde han som *chef för Älvsborgs amfibieregemente* i Göteborg, i samband med regementets högtidliga invigning. Under fyra intensiva år växte förbandet till över tusen anställda samtidigt som värnpliktsutbildningen byggdes upp och infrastrukturen utvecklades. Uppdraget ställde höga krav på alla nivåer i organisationen och gav värdefulla erfarenheter av att kombinera snabb tillväxt med bibehållet fokus på krigsuppgiften.

När han nu tillträder som *ställföreträdande marinchef* gör han det med bred erfarenhet från förband, staber, internationella insatser och utvecklingsarbete – och med en tydlig övertygelse om att det är människorna som ytterst bygger förbanden och skapar marinens förmåga.

För att få en inblick i hans tankar om marinen och amfibiesystemets utveckling har Vapenbröderna ställt fem snabba frågor om framtiden.

Sveriges säkerhetspolitiska situation har förändrats snabbt de senaste åren. Vilken roll ser du att marinen och särskilt amfibieförbanden kommer att spela i försvaret av Sverige och våra allierade framöver?

Marinens roll och betydelse har ökat med den säkerhetspolitiska förändringen och anslutningen till Nato. Traditionellt skulle marinen ensam slå en motståndare som kom över havet och förneka honom möjligheten att använda havet för sina syften. Vår uppgift har nu om möjligt blivit större då vi nu, tillsammans med våra allierade, ska ta kontrollen över våra sjövägar med tre tydliga syften. För det första ska vi fortsättningsvis hävda vår territoriella integritet. Det har inte ändrats. För det andra ska vi ha förmågor och kompetens att verka avskräckande. Det gör vi givetvis tillsammans med våra allierade och där kommer ett stort ansvar att integrera planer och materiell så att vi sömlöst kan integrera våra insatser tillsammans. För det tredje ska vi etablera kontroll och skydda våra sjövägar dels nationellt men även skydda alliansens behov av att flytta förband och försörja dom över tid, till östra delen av alliansens område. Här kommer alla marina förbandens förmågor behövas över tiden.

Utvecklingen av amfibieförbanden ger en ökad förmåga till alla tre ovanstående syften. Jag ser dessutom en möjlighet att amfibiebataljonerna kan komma att stå i beredskap likt sjöförbanden för att nyttjas i Natos stående marina styrkor. Detta är något som kan komma i en icke alltför avlägsen framtid. Både med nuvarande materiell och med den som kommer att levereras i närtid. Att snabbt kunna verka med amfibieförband i hela Östersjön, inloppen till Östersjön och på västkusten och göra detta med egna resurser är en eftertraktad egenskap som väl kompletterar förmågorna i resten av den marina paletten.

Vi ser en snabb utveckling av nya vapensystem, obemannade farkoster och digitala lösningar. Vilka tekniska satsningar eller nya förmågor ser du som mest avgörande för marinens framtida styrka?

Marinen satsar nu stort på luftförsvar med nya korvetter med avsevärd högre förmåga för skydd, införandet av luftvärnsrobot på Visby-systemet och inte minst satsningarna på Amfbat 2030 som ger våra förband en mycket bättre förmåga att verka i en miljö där motståndaren verkar i alla dimensioner. Att ha förmåga att möta allt från kvalificerade robotar till mindre FPV-drönare kräver olika lager av förmågor med kinetisk energi till att möta dom i det elektromagnetiska fältet med C-UAS system. Har tar vi stora steg framåt. Detta är nödvändigt för att vi ska lyckas med att skydda Natos styrketillförsel. Vi ser också en stor satsning på våra offensiva förmågor där nästa generation sjömålsrobot också har markförmåga. Nya ubåtar ger oss nya förmågor att verka mot motståndaren och inte minst alla satsningar på Amfbat 2030 som ökar förmågan till verkan med större eldkraft, längre räckvidder och bättre sensorer.

Autonoma system med **AI** lösningar kommer att vara en viktig del för alla förbandens utveckling och även här kommer vi att få utveckla våra förmågor men även att möta motståndarens system. Vi ser nu flera intressanta projekt i vår närmiljö där **Task Force X** är ett exempel. En Natostyrka i Östersjön som prövar autonoma system för inhämtning. Vi följer detta nära.

Sist men inte minst så är satsningar på ledning avgörande för Marinen. Vår förmåga att leda förband, interkonnektiviteten med Nato och möjligheten att överföra lägesbilder och stridsledningsinformation är avgörande. Med större räckvidder på sensorer och

Foto: Försvarsmakten/Amf 1

verkanssystem så ställer det stora krav på att verkansprocessen blir snabb och precis, vilket i sin tur anger kraven på transmissionen och stridsledningssystemen.

Nu när Sverige är medlem i Nato kommer samarbetet med andra länders marina styrkor att fördjupas. Hur tror du att detta kommer att påverka amfibieförbandens arbets-sätt, övningar och uppdrag?

Jag ser inte en stor förändring för amfibieförbandens arbetssätt då vi redan har tagit detta steg. Vi har i skrivande stund en övning med amerikanska marinkåren (**USMC**), **Archipelago Endavour 2025** samt inom kort på västkusten en övning **KRAKEN 25** där både **USMC** och **New York National Guard Naval Militia** ingår. Vidare är samarbeten upprättade med Finland, Storbritannien, Nederländerna och Frankrike upprättade.

Den förändring som jag ser på sikt är att övriga länders amfibiestyrkor går mot en utveckling från att vara landstigningsstyrkor till att bli mer som vår amfibiebataljon och det kan bli en katalysator för stående amfibiestyrkor i Nato.

För att möta framtidens krav behövs både fler och rätt utbildade medarbetare. Hur ser du på marinens och amfibieförbandens arbete med att rekrytera, utveckla och behålla personal i konkurrens med andra aktörer?

Marinen och i synnerhet amfibieförbanden är oerhört skickliga på att motivera, rekrytera och behålla sin personal. Detta är resultatet av många års enträget arbete med att göra ett mycket bra jobb och synas när vi gör det. Vi kommer att få fortsätta att göra detta för att lyckas med vår tillväxt.

Vi nu ser över vårt utbildningssystem för att bättre möta framtida förmågor. Detta är helt centralt i vår förmåga men även i hur vi attraherar människor

genom att utbilda på nuvarande och kommande system. En stor del av attraktionen med yrket är att känna sig relevant både vad avser kunskap och färdighet.

Vi är nu allierade i Nato vilket öppnar upp möjligheter i utbildning och träning och detta ska vi utnyttja. Våra partners har relevanta utbildningar som vi kan erhålla och därigenom vinna i tid och kraft samtidigt som vi inte behöver göra allt själva.

Om du blickar framåt tio år, vilka är de viktigaste områdena du vill att marinen ska ha lyckats utveckla för att stå starkt rustad inför framtida utmaningar?

Vi måste utveckla de nya uppgifter som kom i och med Natomedlemskapet där förmågan att kontrollera Östersjöområdet tillsammans med våra allierade framstår som den största. Det innebär en övergång till en defensiv förmåga till att balansera våra förmågor att skydda till att även vara offensiv. Framför allt gäller detta inom luftförsvar och multidomäna operationer, Två exempel är att vi stödjer markstridskrafter med eskortering men även med att bekämpa markmål eller kompletterar flygstridskrafter med områdesluftförsvar från fartyg.

Marinen står för en oerhörd materiell uppgradering vilket kommer att ställa stora krav på alla oss som nu ska ta emot alla dessa system. Vi får inte misslyckas att ta emot de nya systemen. Väl medveten om att detta kommer att ställa krav på individen att vara mottaglig, nyfiken, förändringsbenägen men också disciplinerad och strukturerad för att utbilda och utveckla mot en helt ny stridsteknik och taktik. Vi måste våga och orka möta det nya och välkomna denna utmaning och inte se det som jobbigt utan mer som ett berg av möjligheter som vi ska ta oss över.

Foto: Försvarsmakten/Amf 1

INFRAPROJEKT BERGA

AV: PETER BRAMSTEDT

Sedan Amf 1 omgrupperade från Rindö till Berga 2005 har anpassning av befintlig infrastruktur varit stor. Vid fördelningsmötet om kostnader vid FB 04 (*försvarsbeslut 2004*) tilldelades Amf 1 cirka 50% av det som utlovats och budgeterats för, vilket har medfört att förbanden inom Haninge garnison har varit hårt ansatta eftersom de inte tilldelats ändamålsenliga lokaler.

Att bygga om ett skolområde, vilket Berga örlogsskolor var, till en fungerande utbildningsplats för värnpliktiga har behövt kreativa lösningar och en hård prioritering av vad som skall byggas. Under resan har dessutom inriktningen ändrats från övervikt sjörörlighet, till övervikt landrörlighet, tillbaka till sjörörlighet och nu med komplettering med landgående förband. Detta har ställt stora krav på planeringen av infrastrukturen inom garnisonen. Lägg därtill att FortV har genomfört/genomför omfattande ägarrelaterade investeringar i markinfrastruktur på Berga, Muskö, Utö, Vaddö samt våra lite mindre skjutplatser i skärgården.

Amf 1 har de senaste åren haft god hjälp av TVK log (Teknik och Vidmakthållandekontor logistik) att nollställa ett flertal byggnader d.v.s. återställa till den funktion som de är avsedda för i bra skick utan hyreshöjning. Detta har tillfälligt lättat på det tryck som varit på infrastrukturen vad gäller kontorslokaler, förråd och ändamålslokaler. Befintliga lokaler har dessutom i många fall varit i stort behov av anpassning och/eller renovering. Ett exempel var att anpassa kaserner till kontor i samband med att värnplikten lades vilande och det skulle anställas soldater. När nu värnpliktsutbildning åter genomförs ställs kasernerna åter om från kontor till förläggning. Ett antal åtgärder som ej blev utförda vid flytten 2005 ligger fortfarande och "skvalpar" i behovsskålen. I det ordinarie infrastrukturspåret har det sedan FB 2020 identifierats att garnisonen behöver ett stort antal nya byggnader för tillförda förband, anställning av flera **GSS/K**, tillförsel av ny materiel, fordon och båtar m m.

Även om man kan tycka att Berga är ett stort område så är det trångt och fullbelagt när det gäller att bygga

nytt. Nybyggnadsbehovet är stort främst med anledning av etablering av 2. marina basbataljonen med de följdbehov som uppstår i form av t.ex utbildningslokaler, markverkstad, vård- och underhållslokaler. Totalt ligger ett 50 tal nybyggnationer i planen för Berga fram till 2030 vilket gör att behovet av byggbar mark i anslutning till nuvarande kasernområde ökar.

Under 2026 planeras starten för ett antal nya byggnader bl a:

- Dykverkstad/dyklogistik
- Svävarhangar
- Hamnnära laghage
- Komplettering av pirarna vid Sjödäl
- Tre stycken nya skärmtak för uppställning/torrluftsanslutning av fordon

På Muskö, som är en del av garnisonen, har det tillförts kontor till Marinstaben i samband med utflytten från L24 i Stockholm. Renovering av vissa mindre byggnader samt Expeditionshuset och SEP (Servicepunkten) har genomförts eller är pågående.

Amf 1 har numera ansvaret för marinhamnen i Härnösand där också ett flertal byggnader kommer att behöva ersättas.

Samtliga hamnar och kajer som tillhör garnisonen är renoverade eller kommer att renoveras de kommande åren för att bland annat kunna förtöja nya fartygstyper.

Det är, och kommer att vara, "stökigt" med alla byggnationer flera år framöver vilket kommer påverka både personal och verksamhet. Man måste ha förståelse för att "det blir lite sämre innan det blir bättre"

Exempel på några av de byggnader som kommer uppföras de kommande åren:

Ny svävarhangar "BIFROST"

Ny dykmaterielverkstad "GYMER"

Ny kontorsbyggnad för GU-bat "FENRISULVEN"

REFLEKTION AV AVGÅENDE C 2.MBASBAT

AV: THOMAS FORS

Det sägs att tiden går fort när man har roligt. Och det stämmer.

Det har nu gått tre år sedan jag fick jag uppdraget att etablera och utveckla en ny marin basbataljon vid Stockholms amfibieregemente. Bataljonen skulle etableras hösten 2023 och jag minns tydligt känslan när jag fick möjligheten att bygga något helt nytt. En chans som inte ges till många. Jag funderade över om jag tidigare haft en befattning som inte inneburit att göra mer med mindre, att effektivisera till följd av ständigt krympande resurser – nä, men nu fanns ett tydligt tillväxtuppdrag.

Med stöd av en kompetent kader och en större organisationsförändring kunde vi lägga grunden till det som idag utvecklas mot en fullskalig bataljon om cirka 800 personer, över 200 fordon och 500 meter fartyg och båtar – med målet att vara fullt operativt år 2030. Jag kan konstatera att det är mycket inspirerande att arbeta med tillväxt, i en jämförelse med det motsatta.

Intresset för den nya bataljonen har varit stort, inte minst sedan Sveriges inträde i Nato. Våra nya allierade har visat påtagligt intresse för svensk förmåga till att bedriva logistik i en kustnära terräng i Östersjöområdet. Detta är en krävande konst i en unik operationsmiljö, som sträcker sig över två arenor, både på land och till sjöss. Jag minns särskilt hur jag vid ett tillfälle under föregående sommar stod sida vid sida med en kompanichef från U.S. Marine Corps, där vi jämförde svensk och amerikansk fordonsmateriel. Han kunde inte förstå hur vi kunde genomföra vår farliga uppgift utan tungt skyddade fordon. Men några veckor senare och efter två gemensamma övningar hade samma kompanichef helt ändrat uppfattning. Han insåg att det var just vår lätta materiel som fungerade bäst i den svenska skärgårdsterrängen och började själv omvärdera den amerikanska balansen mellan eld, rörelse och skydd. Med starkt självförtroende drog jag följande slutsats – det vi har och det vi gör fungerar.

I tider av tillväxt står många olika projekt i relation till varandra. Då är det viktigt att inte sänka ambitionen. I vårt fall handlar det om att bygga en mer robust och pålitlig logistikkedja. Här vill jag särskilt betona vikten av den fortsatta utvecklingen av två marina basbataljoner, tre marina militärbaser och de materielprojekt som ska förse förbanden med rätt förmågor – som exempelvis nya trängfartyg. Om inte alla delar levererar, bygger vi ingen hållbar kedja.

Det är också avgörande att hela organisationen ser behovet av och positivt bidrar till den fortsatta utvecklingen av marin logistik. Att bygga nytt kräver tid

– och därför behöver vi också visa tålamod till de som kämpar med att tillväxa och bygga ny förmåga.

Projektet 2. marina basbataljonen har under min tid som bataljonchef krävt hårt arbete, en gnutta naiv optimism och en orubblig vilja att lyckas. Men inget hade varit möjligt utan det stora engagemanget och problemlösningsförmågan hos min personal. För när man bygger nytt från grunden finns inga färdiga lösningar eller mallar – det kräver kreativitet, mod att tänka nytt och förmåga att ompröva gamla sanningar. Tillsammans har vi hanterat och löst många avgörande frågor: *om organisation, förbandskultur, personalförsörjning, utveckling av materiel, taktik, metoder och arbetssätt – ofta i nära samarbete med andra marina förband.*

Tack till alla er som stöttat oss: ett stort tack!

I slutet av mars lämnade jag över ansvaret till min efterträdare, *övt Gustav Thörnblom*. I min nya roll som *chef för Marinstabens logistikavdelning (M4)* är mina erfarenheter från tiden som krigsförbandschef ovärderliga – och ständigt närvarande. Det ger mig en tydlig verklighetsförankring och förståelse för vikten av att ge konkret stöd till förbanden i deras fortsatta arbete med att möta tillväxtkraven. Därför var det särskilt givande att, tillsammans med min nya personal på M4, besöka bataljonen under övning **SWENEX** – och bidra till ökad verksamhetsförståelse.

Min ambition är att M4 ska ta en tydligare och mer aktiv roll i att leda marin logistik och styra dess utveckling. Och det kräver kunskap och förståelse, vilket vi bara får genom att möta och lyssna till förbanden.

Vid mitt besök kunde jag snabbt konstatera att bataljonen tagit stora steg framåt – långt över mina förväntningar. Det är inspirerande att se hur förbandet växer, nu med tre av fem kompanier etablerade, och hur taktik och metoder ständigt utvecklas. Det ger mig hopp inför framtiden.

Resan har bara börjat. Med lite mer tid, tålamod och fortsatt framåtanda är jag övertygad om att *Gustav* med högt tempo kommer driva utvecklingen vidare. Jag ser med spänning fram emot att följa uppbyggnaden av bataljonens sjukvårdsförmåga och det kommande bassäkerhetskompaniet. Det kommer att kräva hårt arbete – men jag hoppas att *Gustav*, liksom jag, kommer se tillbaka på sin tid som bataljonchef som det roligaste jobbet han haft.

Tack för min tid som bataljonschef – Bara fantasin sätter gränserna.

RAPPORT FRÅN VFM

AV: ERIK HIMMELSTRAND

Sommaren ville inte riktigt ta fart i våras och det var stundtals riktigt eländigt väder i maj men framför allt i juni med kalla vindar och regn. Det gav dessvärre ett rejält utslag i antalet bokade grupper till museet och antalet enskilda besökare i början av sommaren. Senare blev det nog snarare för varmt, vilket inte heller är bra för oss, då besökarna i stället väljer badstränderna än museibesök. Ett *"idealt väder"* för ett museum beläget i skärgården utgörs av perfekt och soligt väder i Stockholm på morgonen och sedan mullet väder när besökarna kommer ut till Vaxholm. Jag misstänker att de flesta turister inte håller med mig om detta...

Glädjande under sommaren var däremot alla grupper från Indien. Totalt besöktes museet av ungefär 600 personer från detta land, från maj till september. Indierna verkade utöver visiten på museet även njuta av lugnet på Kastelets borggård – särskilt utsikten från Kastelets torn över Vaxholm och den omgivande skärgårdsterrängen uppskattades mycket. Något annat som var glädjande och oerhört uppskattat var det samarbete som vi hade med Amf 1 den 6 juli under evenemanget *"Försvar & Beredskap"*. Besökarna till Kastelet hade under dagen möjlighet att bland annat gå ombord på en stridsbåt 90 H från regementet och en mindre variant 90 E från Roslagens sjövärnskår. Uppskattade föredrag hölls av övlt Carl von Gerber om regementets verksamhet, övlt Andreas Nordén berättade om Sverige i Nato och Jonas Rydin upplyste om Quartermaster for Ukraine och deras viktiga arbete i Ukraina. Andra deltagare var civilförsvarsföreningar och resursgrupper från Vaxholm och Österåker, FOS Stockholm, Lottorna, Kustjägareveteranerna, Vapenbröderna och museets vänförening. Fina insatser med

filmer och föredrag gjordes även av Hidden in Sweden och Bunkertours.

Passar även på att informera om evenemanget den 26 oktober då hågkomst sker på Kastelet av amfibiekårens bildande, vilket officiellt skedde för 25 år sedan på Kastelet och Nya Älvsborgs fästning denna dag. Jag var själv med vid detta tillfälle och det blev en blöt tillställning då regnet ihärdigt vräkte ner över oss som stod uppställda på borggården med gröna kåsor i plast med amfibiekårens emblem tänkta för det bubbelvatten som generöst tilldelats men som nu drygades ut till lägre volymprocent. Men om vädret gjorde oss alla till amfibier denna dag, så frantog det inte personalens goda humör snarare tvärtom. Den 26 oktober i år utlovas *"ett för tillfället passande väder"* så förbered er för detta och anmäl er enligt informationen på sid 4.

Passa även på att vid besöket se bildspelet *"Livet på Lägret 1878–1904"* i bildspelet kan man nämligen skymta de artillerister som var inkallade till tjänst vid lägret 1898 och som bildade Vapenbröderna år 1899.

Missa inte dessa evenemang i höst

25–26 oktober kl. 10:30–13:45 *"Höstlovshelg"*.

Ta med barnen till aktiviteten *"Kalle Kanonkula och hans vänner"*.

26 oktober kl. 10:30–13:45 *"Amfibiekåren 25 år"*, Ceremoni, fika och museibesök.

För anmälan se sid 4.

8 november kl. 13:00 Oscar-Fredriksborg, Övre verket. Besök lokalerna där museet startade år 1947.

För mer information, besök:

www.vaxholmsfastning.se

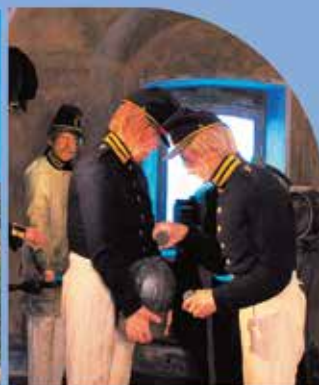
B Posttidning

Ej retur

Vapenbröderna
c/o Stockholms amfibieregemente
By Breidablick
130 61 HÅRSFJÄRDEN

Vaxholms Fästnings Museum

Skärgårdens största museum

www.vaxholmsfastning.se Bokning och information tel. 08-1200 4870

VAPENBRÖDERNA

Kamratföreningen Vapenbröderna är Stockholms amfibieregementes kamratförening. Föreningen ger ut tidningen Borg-Skum fyra gånger per år. Mer information om föreningen finns på vår hemsida

www.vapenbroderna.se

Följ oss även på
facebook och Instagram

Föreningens adress:

Kamratföreningen Vapenbröderna
c/o Stockholms amfibieregemente
by Breidablick, 130 61 Hårsfjärden

info@vapenbroderna.se

Skattmästaren:

Marie Wall
Mobil 070 886 50 25
evmavi03@gmail.com

Årsavgift:

200 kr
Familjemedlem 100 kr

Bankgiro:

294-9816

Swish:

123 435 29 28

REDAKTION

red@vapenbroderna.se

Redaktör tillika ansvarig utgivare:

Victor Ihre Persson
Mobil 070 866 73 00

Redaktionsmedlemmar:

Carl von Gerber
Mobil 073 181 48 87
Mats Geijer
(Korrektur)

Utgivning:

Fyra nummer per år

Layout:

ANV Gunilla Borg
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:

Tryckeri AB Orion

Scanna QR-koden för ansökan
om medlemskap

Adressändring:

www.vapenbroderna.se/medlemskap